

PATVIRTINTA
Alytaus rajono savivaldybės
tarybos 2023-04-06
sprendimu Nr. K-29

**BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DIREKTORIAUS
2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

Alytus, 2023

TURINYS

I. BENDROJI DALIS	3
II. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	4
1. Vartotojai, lankytojai, dokumentų išdavimas	4
III. DOKUMENTŲ FONDAS	6
1. Fondų būklė	6
2. Fondų lėšos.....	6
IV. PROJEKTAI	7
1. Projektų rengimas	7
2. Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose	8
V. ELEKTRONINĖS INFORMACIJOS SKLAIDA	8
VI. KULTŪRINĖ VEIKLA. BIBLIOTEKOS PRISTATYMAS VISUOMENEI	9
1. Kultūrinė veikla.....	9
2. Bibliotekos pristatymas visuomenei	10
VII. DARBUOTOJAI, KOMPETENCIJŲ UGDYMAS	11
1. Darbuotojai	11
2. Bibliotekų darbuotojų apdovanojimai	11
VIII. FINANSAVIMAS	11
1. Paprastos išlaidos	11
2. Pajamos ir finansavimas	12
IX. PASIEKIMAI IR TIKSLAI	12
1. Pasiekimai	12
2. Tikslai	13

I. BENDROJI DALIS

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau SVB) tinklą sudaro Viešoji (centrinė) biblioteka (toliau – VB), 2 miesto (toliau – MF) ir 31 miestelių bei kaimų filialai (toliau – KF), kurie yra kompaktiškai išdėstyti visoje rajono teritorijoje. Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra visiems prieinama viešoji įstaiga, kaupianti ir sauganti universalų bendruomenės poreikius tenkinantį fondą, aptarnaujanti visus visuomenės narius viešaisiais informacijos šaltiniais, siekianti būti informacijos sklaidos, mokslo ir savišvietos, kultūros ir laisvalaikio centru. Tai vieta, kur užtikrinamos informacinės paslaugos, diegiamos naujos technologijos, garantuojama prieiga prie išteklių internete. Biblioteka yra ta vieta, kur žmonės ateina ne tik pasiskolinti knygų ar paskaityti laikraščių, žurnalų.

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos misija – būti moderniu vietinės bendruomenės informacijos centru, teikiančiu gyventojams galimybę naudotis ne tik dokumentų fondais, bet ir šiuolaikinėmis informacijos ir komunikacijos technologijomis.

2022 m. Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pagrindiniai tikslai buvo filialų infrastruktūros gerinimas, kokybiškas bibliotekinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas, teikiamų paslaugų įvairovė, filialų dokumentų fondų atnaujinimo problemos sprendimas, Alytaus krašto rašytinio paveldo kaupimas, saugojimas, sklaida, dalyvavimas Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (toliau – LIBIS) programoje bei dalyvavimas projektinėje veikloje, siekiant sumažinti kaimo ir miesto bibliotekų vartotojų atskirtį ir suteikti lygias galimybes visiems kaimo bibliotekų lankytojams.

2022 m. atidarytas bibliotekos filialas Užubalių kaime. VB ir 33 filialuose sukauptas 299628 fiz. vnt. spaudinių ir kitų laikmenų fondas, lankytojams sudarytos galimybės naudotis nemokama interneto prieiga, lankytis kultūriniuose renginiuose, dalyvauti skaitymo skatinimo programose ir konkursuose.

Ataskaitiniais metais savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – SVB) tinkle įregistruoti 5284 skaitytojai, apsilankė 79122 lankytojai, išduota 142282 dokumentai.

2022 metais viešoji biblioteka plėtė šviečiamąją-edukacinę, socialinę-visuomeninę veiklą, stiprindama sąveiką su vietos bendruomenėmis. Bibliotekose buvo teikiamos nemokamos interneto, informacijos paieškos, kraštotyrinės informacijos sklaidos, dokumentų skenavimo, kopijavimo, spausdinimo paslaugos, vedami edukaciniai užsiėmimai, netradicinio ugdymo pamokos, ekskursijos, organizuojamos internetinės transliacijos, rengiamos dokumentų ir virtualios parodos.

Bibliotekos lankytojai vis aktyviau naudojami virtualiomis bibliotekos paslaugomis. Populiarėja ne tik knygų ar prenumeruojamų leidinių paieška elektroniniame bibliotekos kataloge, bet ir

informacijos apie renginius ir naujienas bibliotekos svetainėje, Facebook socialiniame tinkle, aktyvėja išankstinis paklausių knygų rezervavimas internetu.

VB ir jos filialai daug dėmesio skyrė bibliotekų įvaizdžio patrauklumui, bibliotekų teikiamų paslaugų plėtrai, organizavo mokinių supažindinimo su bibliotekų veikla renginius. Plėtodami ir stiprindami partnerystę su kitomis įstaigomis bei organizacijomis, įgyvendinome įvairius projektus, organizavome kultūrinius renginius, skatinome domėjimąsi literatūra, aktyvinome gyventojų skaitymo poreikius, puoselėjome ne tik ilgametės tradicijas, bet ieškojome ir naujų darbo formų.

II. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1. Vartotojai, lankytojai, dokumentų išdavimas

2022 m. Alytaus rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir filialuose užregistruoti 5284 vartotojai, t. y. 2528 vartotojų mažiau, lyginant su praeitais metais. VB užregistruoti 1512 vartotojų, t. y. 828 vartotojais mažiau. Miesto filialuose (Simne ir Dauguose) užregistruoti 476 vartotojai, t. y. 477 vartotojais mažiau. Kaimo filialuose užregistruoti 3296 vartotojų, t. y. 1223 vartotojais mažiau, lyginant su praeitais metais.

Lyginant su praėjusiais metais 2022 m. vartotojų skaičius sumažėjo 2528 vartotoju. Pagrindinės šių metų rodiklių sumažėjimo priežastys – kitoks LIBIS programos vartotojų skaičiavimas.

Viešojoje bibliotekoje dokumentai skaitytojams išduodami knygomatu. Tai labai patogus knygų atsiėmimo būdas, nes užsakytus leidinius galima atsiimti bet kuriuo paros metu, septynias dienas per savaitę. Tai padaryti galima keliais būdais: per elektroninius valdžios vartus svetainėje ibiblioteka.lt ir pasirinkus jų atsiėmimo būdą. Tačiau knygomatas turi ir trūkumų: knygomate yra tik 15 dėžučių. Ilgiau pabuvę knygomate knygos sudrėksta, susigadina. Daliai jaunimo ši paslauga tiko, tačiau vyresnio amžiaus žmonės mieliau renkasi knygų užsakymą telefonu, atsiimant knygas bibliotekoje. Užsakant knygas į knygomatą būtina turėti mobilų telefoną, o ne visi pensininkai „draugauja“ su technologijomis. Vaikai knygomatu beveik nesinaudoja, nes dažniausiai nedrįsta skambinti, dažnai bibliotekininkės knygas jiems parenka „savo nuožiūra“.

1 lentelė. Apsilankymų skaičius

	2022	2021	Skirtumas
VB	9699	17903	-8204
MF	11119	10370	749
KF	58304	50681	7623
Viso SVB	79122	78594	168

2022 m. smarkiai sumažėjo lankytojų skaičius Viešojoje bibliotekoje (-8204). Šių rodiklių sumažėjimui įtakos turėjo bibliotekos tinklo optimizavimas, Viešos interneto prieigos taškų paslaugomis (VIPT) pagrindinėje bibliotekoje panaikinimas. Tačiau bendras lankytojų skaičius sistemoje šiais metais šiek tiek padidėjo. Šiais metais lankytojų skaičiaus padidėjimui įtakos turėjo pasibaigę karantino apribojimai. Karantinas leido suprasti, kad žmogus laimingesnis bendraudamas su kitais. Lankytojai po truputį sugrįžta po karantino į bibliotekas, daugiau lankosi bibliotekų renginiuose. Taip pat įtakos turėjo naujų paslaugų pasiūla bibliotekose: virtualios realybės erdvės atidarymas Simne, įdomios paskaitos ir kultūrinės edukacijos, patrauklios parodos ir ekskursijos. Taip pat Vaikų dienos centro atidarymas Rimėnuose. Aišku, daug įtakos turi knygų ir periodinių leidinių kainų kilimas. Visa tai verčia lankytojus dažniau atrasti nemokamas paslaugas bibliotekoje.

2 lentelė. **Dokumentų išduotis**

	Iš viso		Išduota į namus		Išduota vietoje	
	Fiz. vnt. 2022	Fiz. vnt. 2021	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	142282	173188	123983	87	18299	13
VB	40729	61411	40729	100	0	0
MF	11772	15988	10003	85	1769	15
KF	89781	95789	73251	82	16530	18

Dokumentų į namus išduodama 87 % visos išduoties. VB į namus išduodama 100 %, nes vietoje viešojo biblioteka jau nuo 2021 metų skaitytojų neįsileidžia. Į viešąją biblioteką skaitytojai gali ateiti tik atsispausdinti reikiamą informaciją. Tai taip pat turėjo įtakos skaitytojų, lankytojų ir išduoties sumažėjimui. Dauguma skaitytojų, o ypač vaikai, nori knygą išsirinkti patys, o ne užsisakyti internetu arba telefonu.

Dėl aukštų kainų ir mažo valstybės finansavimo negalima patenkinti visų bendruomenės informacinių poreikių. Kasmet brangstant leidiniams, trūksta lėšų naujų knygų įsigijimui, periodinių leidinių prenumeratai. Nors didesnėms seniūnijų centrų bibliotekoms stengiamasi sukomplektuoti vertingesnę, išliekamąją vertę turinčią literatūrą, tačiau dėl aukštų kainų ir mažo valstybės finansavimo tą padaryti labai sunku.

3 lentelė. **Kompiuterių vietų skaičius**

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas	
		Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams
SVB	181	130	49
VB	23	11	12
MF	23	19	4
KF	135	100	33

Visos filialų bibliotekos kompiuterizuotos, yra bevielė ryšio prieiga. Visuose filialuose yra dokumentų kopijavimo aparatai atliekamos dokumentų kopijavimo ir skenavimo paslaugos.

Kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams skaičius lyginant su praėjusiais metais sumažėjo. Viešojoje bibliotekoje visos buvusios Viešos interneto prieigos taškų (VIPT) kompiuterizuotos darbo vietos panaikintos, o kompiuteriai perkelti atnaujinant kitų filialų VIPT darbo vietas. Viešojoje bibliotekoje liko tik Mokymų klasės kompiuteriai, kuriais leidžiama vartotojams atsispausdinti reikiamus dokumentus.

III. DOKUMENTŲ FONDAS

1. Fondų būklė

Bibliotekos fonde yra 299628 fiz. vnt. dokumentų (t.y. 26827 dokumentų pavadinimai). Dokumentų fondas lyginant su 2021 metais sumažėjo 18062 fiz. vnt. Šiais metais, sumažinus CB plotą, labai daug dokumentų nurašyta VB (15651 vnt.), taip pat Pivašiūnų (1299 vnt.) ir Ažuolinių (686 vnt.) filialuose.

Vidutinis miestų filialų fondų dydis 21426 fiz. vnt. Miestų filialų fondai, palyginus su praeitais metais padidėjo, nes mažai buvo nurašyta dokumentų, o gauta buvo 912 fiz. vnt. dokumentų. Vidutinis kaimo filialų fondų dydis 5866 fiz. vnt., t. y. 301 fiz. vnt. mažiau nei praeitais metais.

Formuojant fondus, atsižvelgiama į vartotojų poreikius, todėl stengiamasi įsigyti kuo daugiau pavadinimų dokumentų.

4 lentelė. Dokumentų fondas (fiz. vnt. ir proc.)

	Fondo dydis		Grožinė lit.		Šakinė lit.		Periodika	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	299628	26827	197900	66,0	101728	34,0	15826	5,3
VB	74934	25665	42648	56,9	32286	43,1	1822	2,4
MF	42852	18131	31529	73,6	11323	26,4	2170	5,1
KF	181842	5955	123723	68,0	58119	32,0	11834	6,5

Didžiausią dalį nurašomų dokumentų – net 12897 fiz. vnt. arba 51 % sudaro susidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai. Kiek mažiau – 12610 fiz. vnt. arba 49 % yra nepaklausūs, neaktualūs ar vartotojų sugadinti dokumentai.

Bibliotekų fondai sparčiai sensta, todėl stengiamasi pagal galimybes daryti atranką ir nurašyti susidėvėjusią ar aktualumą praradusią literatūrą. Nors kasmet stengiamasi atrinkti ir nurašyti nemažai neaktualių dokumentų, bet fonduose vis dar yra užsilikę nemažai tokių spaudinių, kurie vartotojams jau nebepaklausūs.

2. Fondų lėšos

2022 m. dokumentams įsigyti Lietuvos Respublikos kultūros ministerija skyrė 32028,00 EUR. Vienam gyventojui teko 1,24 EUR.

Savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 18000 EUR. Vienam gyventojui teko 0,70 EUR.

Kitų šaltinių lėšos 1160 EUR. Vienam gyventojui teko 0,05 EUR.

Pagrindinės problemos, su kuriomis susiduria Alytaus rajono bibliotekos, yra naujų knygų trūkumas. Didesnėms seniūnijų centrų bibliotekoms stengiamasi sukompaktuoti vertingesnę, išliekamąją vertę turinčią literatūrą, tačiau dėl aukštų kainų ir mažo valstybės finansavimo tą padaryti labai sunku. Didžiąją fondų dalį sudaro seni leidiniai, kurių bibliotekos turi po kelis egzempliorius, o atnaujinimas vyksta labai lėtai. Skaitytojai aktyviai ieško vis naujų knygų, tačiau, gaudami po kelis egzempliorius, jų poreikių negalime patenkinti, nes knygos paskirstomos į VB ir 33 filialus. Dėl to mažesnių kaimo bibliotekų fondai yra daug skurdesni už miesto ar seniūnijos centrų bibliotekų fondus.

IV. PROJEKTAI

1. Projektų rengimas

Rajono VB 2022 metais įgyvendino 3 projektus. Vienam dalinį finansavimą skyrė Lietuvos Kultūros paveldo departamentas, kitus du finansavo verslininkai.

Lietuvos Kultūros paveldo departamentas finansavo projektą „Autentiškumą išsaugojusios senosios Alytaus krašto totorių kapinės“. Projekto tikslas – Alytaus krašto totorių nekilnojamojo kultūros paveldo pažinimas, įamžinimas ir populiarinimas.

Buvo pagaminta 30 A4 formato fotografijų su skaitmeniniais QR kodais. Iš jų parengta keliaujanti fotografijų paroda „Senosios Alytaus krašto totorių kapinės“, skirta susipažinti su Alytaus krašto totorių kultūros palikimu, jų laidojimo tradicijomis ir papročiais, lietuvių tradicijų įtaka totorių paveldui.

Parengtas 58 p. kraštotyros darbas „Autentiškumą išsaugojusios senosios Alytaus krašto totorių kapinės“. Skaitmeninis variantas pavišintas Dzūkijos krašto bendruomenių kraštotyros svetainėje „Dainavos kraštas“ (www.dainavoskrastas.lt). Sukurtas 5 min videofilmas apie senąsias totorių kapines.

Pivašiūnų filialas dalyvavo dvejuose skaitymo skatinimo projektuose „Augu skaitydamas“ ir „Pasaulis mano knygų lentynoje“, kuriuos finansavo verslininkai Jonas Sabeckas ir Vytautas Kondratas. Projekto metu nupirktos ir padovanotos knygos 1-4 klasių mokiniams ir Pivašiūnų bibliotekai.

2. Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose

Santaikos, Juncionių, Krokialaukio, Verebiejų, Makniūnų, Punios, Kančėnų ir Nemunaičio filialai projektuose dalyvavo partnerio teisėmis.

Dalyvaujant Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis atnaujinta vieša interneto prieiga“ 2020 m. gauti inžinerinis, kūrybinis, programavimo ir eksperimentinis paketai pagal panaudos sutartis buvo paskolinti Daugų, Butrimonių ir Simno gimnazijoms, o dabar inžinerinis ir eksperimentinis paketai perkelti į Simno biblioteką ir yra tikrai paklausūs, ypač jaunimo tarpe. Visų šių paslaugų tikslas – skatinti naujų produktų ir paslaugų atsiradimą įvairiose vietovėse, nepaisant esamos infrastruktūros ar ekonomikos lygio.

SVB įsitraukė į Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuojamą projektą „Knygų startas“. „Knygų startas“ – tai tarptautine patirtimi paremtas ankstyvojo skaitymo skatinimo projektas. Jį vykdant naujagimiams ir jų tėveliams dovanojamas ankstyvojo skaitymo skatinimo lauknešėlis su skaitytojo pažymėjimu. Tėveliai galėjo bibliotekoje užregistruoti mažąjį skaitytoją. 2022 metais bibliotekoje užregistruota 13 „Knygų starto“ skaitytojų.

Sėkmingi metai viešajai bibliotekai buvo dalyvaujant Skaitymo skatinimo akcijoje „Vasara su knyga“ varžytuvėse „Skaitymo iššūkis“. Šiais metais Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka, tarp iššūkyje dalyvavusių Vilniaus regiono bibliotekų užėmė antrąją vietą. Džiugu, jog šioje skaitymo skatinimo akcijoje dalyvavo net 1072 rajono viešosios bibliotekos skaitytojai, kurie per tris vasaros mėnesius perskaitė 5334 knygas. Priminsiu, jog visas penkias organizatorių užduotis įveikė 939 rajono skaitytojai.

V. ELEKTRONINĖS INFORMACIJOS SKLAIDA

Prieiga prie interneto yra visuose filialuose. Vis daugiau gyventojų naudojami elektroninės bankininkystės, mokesčių atsiskaitymo paslaugomis, elektronine deklaravimo sistema, ieško darbo skelbimų internete. Vartotojai naudojami Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB), elektroninėmis duomenų bazėmis EBSCO publishing, Naxos Music library. Teisinės informacijos ieškoma „INFOLEX.Praktika“. Vaikai ir jaunimas naudojami DB „Vyturys“.

Bibliotekos interneto svetainėje 2022 m. registruoti 26098 virtualūs apsilankymai, t. y. 21855 mažiau nei praėjusiais metais.

Seansų skaičius 14212, t. y. 6703 seansais daugiau, nei praėjusiais metais.

Didelis dėmesys bibliotekos interneto svetainėje skiriamas kraštotyros žinių sklaidai. Siekiame vartotojams teikti daugiau paslaugų, prieinamų naujomis technologijomis. Bibliotekos „Facebook“ puslapyje pateikiame informaciją apie vykstančius renginius, informuojame apie naujas paslaugas.

Bibliotekų, turinčių prieigą prie interneto, skaičius – 34.

SVB interneto skaityklose yra 132 darbo vietos vartotojams.

VI. KULTŪRINĖ VEIKLA. BIBLIOTEKOS PRISTATYMAS VISUOMENEI

1. Kultūrinė veikla

Per 2022 metus biblioteka suorganizavo 1063 renginius. Iš jų 116 kompleksinius, 382 žodinius ir 565 vaizdinius. Renginiuose apsilankė 19327 lankytojai.

5 lentelė. **Renginiai**

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	1063	116	382	565	19327
VB	21	0	0	31	0
MF	80	13	29	38	2319
KF	952	103	353	496	17008

Kaimo filialuose surengta 346 renginių vaikams. t. y. 16 renginių daugiau, nei praeitais metais.

Miesto filialuose – 34. t. y. 15 renginių daugiau, nei praeitais metais. VB – 5.

Vidutiniškai vienam kaimo filialui tenka 10 renginių, miesto filialui 17 renginių.

Bibliotekose vyksta susitikimai su rašytojais, piešinių konkursai, akcijos, kūrybinių darbų parodos, literatūros popietės, viktorinos, edukacijos. Bibliotekos mažiesiems bičiuliams, yra vedamos edukacinės pamokėlės, ekskursijos. Jie supažindinami su bibliotekose teikiamomis paslaugomis. Vyresnieji skaitytojai pamokomi ir paraginami savo mėgstamą knygelę esant namuose užsirezervuoti bei užsisakyti elektroniniu būdu.

Kaimo filialuose renginių metu puikiai išnaudojamos įkurtos interaktyvios zonos. Taip pat labai naudojami iš Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis atnaujinta vieša interneto prieiga“ gauti inžineriniai, kūrybiniai, eksperimentiniai ir programavimo paketai.

Butrimonių gimnazijos mokiniams organizuojami edukaciniai renginiai su LEGO MINDSTORMS EV3 robotų rinkiniais. Užsiėmimų metu konstruojami ir programuojami robotai, mokomasi kontroliuoti roboto posūkius ir t.t.. Ši priemonė padeda vaikams geriau suprasti, kaip technologijos veikia realiame pasaulyje.

Jau dvejus metus Simno bibliotekoje mokiniai gali naudotis inžineriniu paketu, kurį sudaro 3D spausdintuvas, darbo stotis ir penki inžineriniai konstruktoriai. Juo noriai naudojasi jaunieji Simno

gimnazijos inžinieriai. Šiais metais 3D spausdintuvu jaunuoliai gamino kalėdinius papuošimus eglutei. Šie žaisliukai ne tokie blizgūs kaip įprasti, bet jais papuošta eglutė buvo ypač brangi, nes papuošta pačių gamintais žaisliukais.

Vaikai labai pamėgo eksperimentinį paketą įrengtą taip pat Simno bibliotekoje. Paketą sudaro kompiuterio stovas, kompiuteris ir jo priedai, virtualios realybės akiniai ir jų priedai, programinė įranga, sekimo jutikliai, kontrolieriai (valdikliai).

Vaikams dažnai rengiamos edukacijos. Daug edukacinių renginių vaikams buvo parengta Velykų ir Kalėdų švenčių proga. Velykinės edukacijos vyko Eičiūnų, Krokialaukio, Luksnėnų, Miroslavo, Simno ir Venciūnų mažiesiems bibliotekos lankytojams. Kalėdines dekoracijas (eglutės žaisliukus, angeliukus, snaiges) gamino Krokialaukio, Pivašiūnų, Rimėnų ir Simno bibliotekų mažieji lankytojai.

Bibliotekose taip pat populiarūs garsiniai skaitymai. Mažesniesiems Alovės ir Butrimonių bibliotekose vyko tradiciniai advento skaitymai. Jaunimui garsiniai skaitymai vyko Šiaurės šalių literatūros savaitės metu. Renginio tikslas – skatinti garsinio skaitymo ir pasakojamosios tradicijos puoselėjimą, praplėsti žinias apie Šiaurės šalių literatūrą. Tradiciškai renginių metu skaitomos Šiaurės šalių rašytojų knygų ištraukos tiek vaikams, tiek jaunimui.

2. Bibliotekos pristatymas visuomenei

Anonsuojant renginius ir paslaugas naudojamos įvairios reklamos priemonės: afišos, platinamos mokyklose, kultūros centruose, reklamos stenduose, lankstinukai, skrajutės, dalinamos skaitytojams kviečiant asmeniškai, skelbiama savivaldybės ir Viešosios bibliotekos tinklapiuose, socialiniame tinkle Facebook, nuolatiniams lankytojams pranešama elektroniniu paštu ar telefonu. Informacija apie renginius ir paslaugas talpinama ne tik bibliotekos svetainėje www.alytus.rvb.lt., bet ir bibliotekos socialinio tinklo *Facebook* puslapyje.

Bibliotekos darbuotojai daugiausiai rašė straipsnius apie bibliotekose vykusius renginius.

6 lentelė. **Straipsniai**

	Iš viso straipsnių	Bibliotekų darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai			
		Iš viso	Respublikos spaudoje	Vietinėje spaudoje	Interneto šaltiniuose	Iš viso	Respublikos spaudoje	Vietinėje spaudoje	Interneto šaltiniuose
SVB	409	346	0	20	326	63	0	4	59
VB	10	10	0	0	10	0	0	0	0
MF	44	34	0	6	28	10	0	2	8
KF	355	302	0	14	288	53	0	2	51

VII. DARBUOTOJAI, KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

1. Darbuotojai

Po Viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo sistemoje liko 44,5 etatai. Darbuotojų skaičius nuo 58 sumažėjo iki 50.

SVB – 50; VB – 14; MF – 4; KF – 33.

SVB vyko nedidelė darbuotojų kaita. Per metus priimtos 2 naujos darbuotojos į Miklusėnų ir naujai atidarytą Užubalių filialą. Priimtos 2 laikinos darbuotojos į Daugų ir Vankiškių filialus.

Beveik visi SVB darbuotojai dalyvavo nuotoliniuose LIBIS programos mokymuose „LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemės mokymai“. Komplektavimo ir katalogavimo darbuotojai mokėsi „LIBIS administravimas, autoritetinių įrašų sudarymas. Katalogavimas. Komplektavimas“.

Dauguma Alytaus SVB darbuotojų dalyvavo Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus organizuotuose mokymuose „Darbas su ZOOM ir TEAMS programomis pradedantiesiems ir ne tik“. Keletas VB darbuotojų dalyvavo mokymuose apie duomenų bazes (EBSCO ir Infolex) ir Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos 40-ties valandų mokymuose „Kultūros ir kūrybos vadybos gebėjimų stiprinimas“. Du filialų darbuotojai dalyvavo 32 val. mokymuose „Paslaugos ir aptarnavimas kultūros sektoriuje“.

2. Bibliotekų darbuotojų apdovanojimai

Baigiantis 2022-iesiems metams paaikškėjo Vilniaus regiono bibliotekininko konkurso „Riešutas“ laimėtojai. Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos organizuojamame konkurse kasmet dalyvauja bibliotekininkai iš Alytaus ir Vilniaus apskričių viešųjų bibliotekų.

Geriausias Vilniaus regiono bibliotekos vadovas 2022 metais – Alytaus rajono Viešosios bibliotekos direktorius Aivaras Vyšniauskas. Įvertinimas skirtas už nuolat plečiamą bibliotekos veiklos sričių spektrą ir sudėtingus strateginius bibliotekų vadybos sprendimus, kūrybinę, tiriamąją, mokslinę veiklą bei sėkmingą bibliotekos atstovavimą.

Už puikius 2022 metų „Skaitymo iššūkio“ rezultatus, antrą vietą tarp Vilniaus regiono bibliotekų užėmusi antąją vietą Alytaus rajono viešoji biblioteka buvo apdovanota „Vasaros su knyga“ padėkos diplomu.

VIII. FINANSAVIMAS

1. Paprastos išlaidos

Iš viso – 718 472 EUR;

Darbo užmokesčiui – 565246 EUR;
Dokumentams įsigyti – 50 028 EUR;
Knygoms – 32 028 EUR;
Periodikai – 18 000 EUR;
Statyboms, pastatams – 0 EUR;
Automatizacijai – 0 EUR;
Kitos išlaidos (įmokos soc. draudimui, patalpų nuomai, komunalinėms paslaugoms, smulkiam remontui, dokumentų įrišimui) – 103 198 EUR.

2. Pajamos ir finansavimas

Iš viso – 718 472 EUR;
Biudžeto lėšos (steigėjo, valstybės) – 713 322 EUR;
Iš LR kultūros ministerijos – 32 028 EUR;
Iš savivaldybės: iš viso, knygoms, periodikai – 18000 EUR;
Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 3350 EUR;
Programų, projektų lėšos – 1 800 EUR.

IX. PASIEKIMAI IR TIKSLAI

1. Pasiekimai

- ✓ Bibliotekų tinklas pakito: atidarytas naujas filialas Užubalių kaime. Metų pabaigoje veikė VB ir 33 filialai. Du iš jų miestuose ir 31 kaimo vietovėse. Atidarytas vienas naujas filialas. Viešosios bibliotekos ir jos filialų paslaugomis naudojosi 5284 vartotojai, iš jų 1214 vaikų. apsilankė 79122 lankytojai, iš jų 30288 vaikai.
- ✓ Sudarytos geros sąlygos darbuotojams kelti kvalifikaciją, ugdyti profesionalumą. Ataskaitiniais metais kvalifikaciją kėlė 41 bibliotekos darbuotojas.
- ✓ SVB suorganizuoti 1063 renginiai, iš jų 565 dokumentų parodos. Biblioteka sėkmingai bendradarbiavo su savivaldybės įstaigomis, organizacijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis.
- ✓ Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir filialai puikiai pasirodė tradicinėje respublikinėje skaitymo skatinimo akcijoje „Skaitymo iššūkis“. Alytaus rajono SVB komanda užėmė antrą vietą tarp Vilniaus regiono komandų.
- ✓ Visos sistemos bibliotekos modernizuotos ir kompiuterizuotos, lankytojams sudarytos sąlygos naudotis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis, gyventojai

nuolat skatinami išmokti ir naudotis skaitmeninėmis paslaugomis, teikiamos konsultacijos.

- ✓ 2022 m. buvo atnaujintas Rimėnų filialas.
- ✓ 2022 m. stiprindama bendradarbiavimą su kitomis įstaigomis, dirbdama su partneriais projektuose, vykdydama įvairias kūrybines ir literatūrines programas bei veiklas, biblioteka prisidėjo prie įvairių vartotojų grupių skaitymo motyvacijos didinimo, augo pasitikėjimas biblioteka.

2. Tikslai

Ateinančiais metais pagrindinis dėmesys bus skiriamas SVB tinklo optimizavimui, filialų infrastruktūros gerinimui, naujų informacinių technologijų sklaidos užtikrinimui ir teikiamų paslaugų įvairovei.

Bus efektyviau naudojami pagal Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis atnaujinta vieša interneto prieiga“ gauti inžineriniai, kūrybiniai, eksperimentiniai ir programavimo paketai, kuriamos naujos edukacinės programos, ypatingą dėmesį skiriant vaikų ir jaunimo edukacijai.

Patvirtinus naujus bibliotekos veiklos nuostatus, biblioteka įgijo teisę teikti edukacijas Kultūros pasui gauti. Kitais metais biblioteka pasiūlys naują paslaugą – nuotolinę edukacinę Kultūros paso užsiėmimą „Kaip keičiasi mūsų žodžiai“, skirtą 7-8 klasių mokiniams.

Ieškosime galimybių papildomam finansavimui gauti, dalyvaudami įvairiose programose ir projektuose, plėsimė tarpinstitucinius bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius. SVB darbuotojai rengs paraiškas ir kitą projektinę dokumentaciją teiks įvairių programų finansavimui gauti. Tikimės, kad dalyvavimas projektinėje veikloje suteiks galimybių išplėsti teikiamų paslaugų spektrą, kurios padėtų sumažinti kaimo bibliotekų vartotojų informacinę, kultūrinę atskirtį. Bus siekiama plėtoti bibliotekų paslaugas, skatinančias inovacijų plėtrą, gerosios patirties ir naujovių sklaidą.

Alytaus rajono savivaldybės
viešosios bibliotekos direktorius

Aivaras Vyšniauskas